

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/57/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214201090
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2214201090.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov: Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov: matka - Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., K. O. XXX, právne zastúpená advokátkou: JUDr. Helena Buzgoová, AK so sídlom Alžbetínske námestie 2, Dunajská Streda, otec - Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. X, C., právne zastúpený advokátkou : JUDr. Alexandra Karlíková, AK so sídlom Blatnícka 3, Bratislava, o výkone rodičovských práv k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 10. apríla 2014, č. k. 7P/8/2014-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletým mení tak, že schvaľuje rodičovskú dohodu v znení :

Otec je oprávnený sa stýkať s maloletým K. po dobu 3 mesiacov od vyhlásenia rozsudku každú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 18.00 hod. a po uplynutí tejto doby, každý párnny víkend v mesiaci od piatka 17.00 hod. do nedele 19.00 hod. s tým, že matka je povinná v určený čas dieťa pripraviť na styk a odovzdať ho otcovi v mieste jej bydliska a otec je povinný v určený čas dieťa vrátiť matke v mieste jej bydliska. V prípade, že sa styk nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť je rodič, na strane ktorého táto prekážka vznikla povinný informovať o tom druhého rodiča podľa možnosti najneskôr 24 hodín pred termínom styku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zveril mal. K. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, otca zaviazal platiť výživné na mal. K. v sume 150,- eur mesačne vždy do 15.dňa každého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený sa stýkať s mal. K. každý párnny týždeň od piatku od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod. s tým, že matka je povinná v určený čas dieťa pripraviť na styk a odovzdať ho v mieste jej bydliska a otec je povinný v určený čas vrátiť dieťa matke pred jej bytom, zastavil konanie o predbežnom opatrení a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 62 ods. 1,2,4,5, § 65 ods. 1, § 78 ods. 1 Zákona o rodine, § 96 O.s.p., § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že

súd skúmal hmotnoprávne podmienky pre nariadenie striedavej starostlivosti kumulatívne a zistil, že obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o dieťa. Dospel k záveru, že striedavá starostlivosť o dieťa t.č. je predčasná. U matky sú zabezpečené vhodnejšie bytové podmienky pre dieťa nakoľko matka so svojou matkou žije vo veľkom rodinnom dome na dedine, kde má dieťa zariadenú samostatnú izbu a si vytvoril citové väzby s rovesníkmi. Otec žije v C. v trojizbovom byte so svojimi rodičmi a so sestrou. Vyhodnotiac bytové pomery oboch rodičov podľa názoru súdu u matky je vhodnejšie prostredie pre výchovu dieťaťa. Preto súd zveril maloleté dieťa do výchovy matky. Je nevyhnutné, aby aj otec sa mohol podieľať na výchove syna a preto jeho požiadavka, aby si zobral k sebe syna každý druhý týždeň na tri dni je prirodzená. Rodičia si vzájomne vytvárajú nepriateľské podmienky, zrejme prostredníctvom dieťaťa chcú potrestať druhého rodiča pre ich nezhody a konflikty. Obidvaja rodičia by si mali uvedomiť, že majú sledovať záujem dieťaťa, ktoré si vyžaduje kludné, nekonfliktné prostredie. Nemožno akceptovať postoj matky, ktorá navrhla styk otca s dieťaťom každý druhý týždeň v jej prítomnosti iba na 3 hodiny. Maloleté dieťa je zdravé a má už aj svoj vek a citové väzby na otca. Súd nezistil žiadnu prekážku pre ktorú by otec mal byť so synom iba v takejto obmedzenej miere navrhutej matkou. Zohľadňujúc vyššie uvedené skutočnosti súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že je oprávnený si zobrat syna každý páry týždeň od piatku od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Výživné súd určil sumou 150,- eur, ktoré výživné považoval za primerané pri zohľadnení príjmov oboch rodičov a potreby maloletého dieťaťa. Otec na pojednávaní návrh na predbežné opatrenie vzal späť preto súd v súlade s § 96 OSP konanie zastavil. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa v časti úpravy styku otca s mal. K. podala odvolanie matka a žiadala rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti zmeniť, keď uviedla, že otec už počas ich spolužitia prejavoval svoj vzťah k maloletému zvláštne, nakoľko ho mal. K. znervózňoval, rozčuľoval a preto starostlivosť o neho ponechal výlučne na nej. Uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od januára 2013 a otec začal platiť na výživu maloletého sumu 100,- eur mesačne až od januára 2014. Do marca 2013 navštevoval otec mal. K. ráno o 06:00 hod., keď potom s ním pobudol asi hodinu. Od apríla 2013 otec vyžadoval, aby s maloletým prišla do C.. Na vlastné náklady s maloletým cestovala do C. až do konca roku 2013. Od januára 2014 maloletého už nevodila na návštevy k otcovi a jeho rodičom a otec sa o dieťa nezaujímal. Matka v závere svojho odvolania uviedla, že nemá záujem robiť otcovi maloletého dieťaťa schválnosti, ale takto upravený styk s maloletým nie je v prospech dieťaťa, keď otec nevidel dieťa 5 mesiacov a je nevyhnutné, aby sa s dieťaťom najprv zblížil a oboznámil sa s jeho zdravotným stavom, pretože dieťa má alergiu a v domácnosti otca dieťaťa chovajú psa, vtákov a iné zvieratá, ktorých srsti sú mimoriadne alergické. Je toho názoru, že úprava styku od piatka do nedele je veľmi dlhá doba, dieťa má svoj pevný režim, prostredie a otec má trpezlivosť byť s dieťaťom max. 2 hodiny.

K odvolaniu matky zaslal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník, v ktorom uviedol, že maloleté dieťa má právo na to, aby udržiavalo pravidelný kontakt s oboma rodičmi, čo napomáha jeho zdravému, racionálnemu a psychickému vývinu. Bolo by vhodné, keby sa otec stretával s maloletým dieťaťom po dobu 3 mesiacov za prítomnosti matky, nakoľko sa maloleté dieťa potrebuje s otcom zblížiť a po uvedenej dobe by bolo vhodné, keby sa otec mohol stretávať s maloletým dieťaťom každý páry týždeň od piatku do nedele.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti úpravy styku otca s mal. K. bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.) a po uskutočnení odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1 O.s.p.), na ktorom rodičia maloletého navrhli, aby odvolací súd schválil rodičovskú dohodu o úprave styku otca s dieťaťom, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť a rodičovskú dohodu o úprave styku schváliť.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 7P/8/2014 je úprava práv a povinností rodičov k mal. K. Z., nar. XX.XX.XXXX.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol otcovi upravený styk s mal. K..

Z obsahu spisu vyplýva, že mal. K. Z., nar. XX.XX.XXXX sa narodil z mimomanželského vzťahu matky - Q. Z., nar. XX.XX.XXXX a otca - Q. Z., nar. XX. XX.XXXX. Rodičia maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do januára 2013, kedy matka spolu s dieťaťom odišla bývať k svojej matke do rodinného domu v S. C.. Matka sa svojim návrhom zo dňa 27. januára 2014 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril mal. K. do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal zaplatiť na výživu mal. K. mesačne sumu 200,- eur a to vždy do 15.dňa kalendárneho mesiaca a upravil styk otca s mal. K. tak, že otec oprávnený sa s ním stretávať každú párnú sobotu od 14.00 hod. do 17.00 hod. Doteraz styk otca prebieha podľa nariadeného predbežného opatrenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 28. augusta 2014, č. k. 11CoP/68/2014-96, na základe ktorého je otec oprávnený sa stýkať s mal. K. každý párný týždeň v sobotu v čase od 9:00 hod. do 18:00 hod.

Podľa § 24 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len „ZoR“,) súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

V zmysle § 25 ods. 1, 2, 3, 4 Zákona rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode (ods. 1). Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom po rozhodnutí o rozvode (ods. 2). Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže (ods. 3). Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičov styk s maloletým dieťaťom upravený podľa ods. 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti (ods. 4).

Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy uplatňuje svoje rodičovské práva a povinnosti najmä výchovný vplyv prostredníctvom styku s dieťaťom. Zákon pritom v zmysle vyššie citovaných ustanovení ponecháva úpravu styku prednostne na dohodu rodičov. Ak sa však rodičia o úprave styku s dieťaťom nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd rozsudkom. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností musí prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa a to najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Pritom musí byť rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Súd teda musí dbať na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťa, pritom musí zohľadniť aj bytové pomery, zamestnanie, pracovný čas, zdravotný stav, charakterové a morálne vlastnosti rodiča, ktorému dieťa zveruje počas času styku, aby bola zabezpečená riadna starostlivosť a výchova maloletého u neho a tak isto musí brať do úvahy i vek a zdravotný stav dieťaťa, jeho dochádzku do školy, denný režim a podobne.

Rodičmi maloletého prednesená dohoda o úprave styku otca s mal. K. pred odvolacím súdom nebola v rozpore s príslušnými zákonnými kritériami pre úpravu styku, v zmysle ktorých je potrebné zohľadniť na strane maloletého dieťaťa jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá vo výchove, jeho režim, časové možnosti, ako aj okolnosti na strane rodičov a to rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, ktorý ho nemá vo výchove, ekonomické pomery, možnosti, ale i zdravotný stav.

V prejednávanej veci rozsah styku otca s maloletým korešponduje so súčasným stavom aký sa vytvoril v dôsledku menej intenzívneho stretávania sa otca so synom. Obaja rodičia pochopili, že je v záujme maloletého, aby sa postupne vytváral vzťah otca a syna. Aj odvolací súd apeluje na rodičov, aby si uvedomili že je v záujme dieťaťa, aby bola rešpektovaná jeho individualita a rodičia nepresadzovali vlastné sebecké záujmy nad záujmami dieťaťa. Malo by byť snahou oboch rodičov hľadiť v prvom rade na záujem maloletého a pri realizácii styku vedieť spolu komunikovať a dohodnúť sa tak, aby sa styk mohol realizovať zohľadniac možnosti rodičov a prirodzený režim dieťaťa, aby sa postupom času do najhoršieho a najnevýhodnejšieho postavenia nedostalo paradoxne dieťa, o ktorom rodičia tvrdia, že mu chcú len to najlepšie. Konflikt rodičov je veľmi nepriaznivý pre zdravý psychický vývin dieťaťa a tak je nevyhnutné, aby si rodičia uvedomili, že možno tomu zabrániť tým, že medzi nimi bude vzájomná pozitívna komunikácia, pochopenie, určitá súdržnosť vo veciach, ktoré sa týkajú mal. K., snaha zo strany oboch rodičov vytvoriť zdravé vývinové prostredie maloletému, aj keď rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Pre maloleté dieťa je rozhodujúce vyrastať v láskyplnom, avšak aj v nestresujúcom prostredí.

Rodič, ktorému je dieťa zverené do osobnej starostlivosti je okrem iného povinný, aby so zreteľom na záujem dieťaťa na prospešnom styku s druhým rodičom vytváral priaznivé podmienky na styk a to vedením dieťaťa k tomu, aby chcelo sa stretávať s rodičom, a malo k nemu správny vzťah. Spolupôsobenie druhého rodiča na výchove maloletého dieťaťa je dôležité. Nemožno pritom zabudnúť na potrebu udržiavania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom v zmysle chápania ho ako vzoru a autority, ktorý s rastúcim vekom dieťaťa bude nadobúdať širšie rozmery“ (porov. Nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. II. ÚS 363/03 zo dňa 20.1.2005). Osobný kontakt rodičov s maloletým dieťaťom má priaznivý vplyv na jeho emočný a intelektuálny rozvoj. Je preň bez pochybností prínosom.

Po posúdení všetkých okolností odvolací súd schválil rodičovskú dohodu o úprave práv a povinnosti k maloletému K. o rozsahu stretávania sa otca s maloletým. Podľa schválenej rodičovskej dohody bude prebiehať styk otca s maloletým mimo miesta trvalého bydliska maloletého, pričom k odovzdaniu dieťaťa a k jeho prevzatiu dôjde v mieste bydliska matky a maloletého.

Na záver odvolací súd ešte dodáva, že úprava styku predstavuje rámcový základ pre stretávanie sa dieťaťa s otcom a teda, že ide o určitú garanciu styku. To však neznamená, že rodičia práve v záujme spoločného dieťaťa neumožnia absolvovať stretávanie s odklonom od tohto styku so zreteľom na jeho potreby. Odvolací súd sa priklonil k rešpektovaniu prvoradého záujmu dieťaťa a s prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci takto rodičmi dohodnutý rozsah styku považuje za primeraný.

Z vyššie uvedených dôvodov rozsudok vo výroku o úprave styku otca s maloletým K. zmenil a schválil uzavretú o rodičovskú dohodu (§ 220 O.s.p.).

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, 2 O.s.p. za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.